

EEN BLIK OP HET VERZEKERINGSRECHT ANNO 2022
EN IN DE TOEKOMST

Een blik op het verzekeringsrecht
anno 2022 en in de toekomst

ALLIC VI

Thierry VANSWEEVELT
Britt WEYTS (eds.)

 INTERSENTIA
Antwerpen – Gent – Cambridge

Een blik op het verzekeringsrecht anno 2022
en in de toekomst. ALLIC VI
Thierry Vansweevelt en Britt Weyts (eds.)

© 2023 Lefebvre Sarrut Belgium NV
Hoogstraat 139/6 – 1000 Brussel

ISBN 978-94-000-1570-8
D/2023/7849/60
NUR 822
Gedrukt in de Europese Unie

Verantwoordelijke uitgever: Paul-Etienne Pimont, Lefebvre Sarrut Belgium NV
Lay-out: Crius Group, Hulshout
Omslagontwerp: Danny Juchtmans / www.dsigngraphics.be
Omslagbeeld: : M.C. Escher's "Goriano Sicoli, Abruzzzen" © 2023 The M.C. Escher Company B.V. – Baarn. Alle rechten voorbehouden. www.mcescher.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Dit boek is eveneens digitaal beschikbaar op www.stradalex.com.

VOORWOORD

De Leerstoel voor Aansprakelijkheids- en Verzekeringsrecht ALLIC (www.allic.be) heeft naast de bevordering van het onderzoek en het onderwijs in deze rechtsdomeinen, ook het organiseren van congressen en studieavonden tot doel.

Op 21 oktober 2022 werd aan de Universiteit Antwerpen een ALLIC-congres gehouden over het verzekeringsrecht anno 2022, met een blik op de toekomst. In dit boek worden de bijdragen van de verschillende sprekers op deze studiemiddag gebundeld.

In een eerste bijdrage bespreekt Luc Schuermans een zeer actueel thema, zijnde de uitdagingen die gepaard gaan met waterschaarste en wateroverlast. Sandra Lodewijkcx en Charlotte Henskens analyseren vervolgens de nieuwe ontwikkelingen inzake verzekeringsdistributie, waarna Steffi Illegems de actuele trends bespreekt in het snel evoluerende domein van het prudentieel verzekeringstoezicht. Cindy Cornelis gaat in op de rol van genetische gegevens in de verzekeringscontext. Tot slot belicht Hein Lannoy het maatschappelijk zeer relevante thema van de mutualisering versus de solidarisering van risico's.

Dit verslagboek is een fraai en kritisch naslagwerk, dat hopelijk velen zal kunnen bekoren.

Wij danken de auteurs voor hun gewaardeerde bijdrage.

Tot slot ook een woord van dank voor uitgever Intersentia, in de persoon van Charlotte De Belie, voor de vlotte samenwerking en mooie uitgave.

Thierry VANSWEEVELT en Britt WEYTS
Voorzitters ALLIC
thierry.vansweevelt@uantwerpen.be
britt.weyts@uantwerpen.be

INHOUD

<i>Voorwoord</i>	v
Een blik op het verzekeringsrecht: 2022 en de toekomst. Verslag ALLIC-congres op 21 oktober 2022 in Antwerpen Maurice DE WINTER	1
Aansprakelijkheid voor schade ingevolge grondwaterbemaling en grondwaterwinning Luc SCHUERMANS	13
I. Enkele begrippen	13
A. Wat is water?	13
B. Van waar komt het water?	14
C. Een beknopt lexicon	14
D. Wat is grondwaterbemaling?	16
E. Wat is grondwaterwinning?	17
F. Hoe kunnen zettingsverschijnselen optreden?	17
II. Wetshistoriek	19
III. Aansprakelijkheidsregeling voor schade ingevolge grondwaterbemaling en grondverzakking	21
A. Wie is aansprakelijk voor de aangerichte schade?	21
1. Algemeen	21
2. Welke actoren zijn aansprakelijk?	23
3. Er bestaat een solidaire aansprakelijkheid	24
B. Welke schade komt voor vergoeding in aanmerking?	25
C. Subrogatie	27
D. Rechtshandhaving	28
1. Bevoegdheid van de vrederechter	28
2. Geen class actions mogelijk	29
3. Verjaring	29
4. Voorzorgsmaatregelen	29
5. Strafmaatregelen	31
E. Andere rechtsgronden	31
1. Artikelen 1382 en 544 oud BW	31
2. Contractuele aansprakelijkheid	34

3. Aansprakelijkheid ex artikel 591, 13° Ger.W.	35
IV. Twee vragen <i>c.q.</i> suggesties	36

Nieuwe ontwikkelingen en trends inzake verzekeringsdistributie

Sandra LODEWIJCKX en Charlotte HENSKENS.....	37
I. Toename wetgeving en regelgeving	37
A. Europese wetgeving.....	37
B. Nationale wetgeving	40
C. Regelgeving toezichthouders	41
D. Regelgeving sector	42
II. Actieve rol van Europese en Belgische toezichthouder	42
A. EIOPA	43
B. FSMA	44
III. Nieuwe verzekeringsdistributiekanaal en samenwerkingsvormen.....	45
A. Verschillende (nieuwe) categorieën van verzekeringsdistributeurs ...	45
1. Samenwerking met een gevolmachtigde onderschrijver.....	46
2. Samenwerking met commerciële partners met ander hoofdberoep dan verzekeringsdistributie	48
a. Nevenverzekeringstussenpersoon	48
b. Vrijgestelde nevenverzekeringstussenpersoon	49
c. Klantenaanbrenger.....	50
B. Ontwikkelingen in gekende verzekeringsdistributiemodellen	51
1. De collectieve verzekering.....	51
2. Bankverzekering.....	56
C. Toenemende digitalisering.....	58
IV. Besluit	60

Trends in het prudentieel verzekeringstoezicht. Digitalisering, herstel en afwikkeling, duurzaamheid

Steffi ILLEGEMS	61
I. Inleiding	61
II. Prudentieel verzekeringstoezicht	62
A. Vormen van toezicht	62
B. Prudentieel toezicht	64
III. Wat zijn de trends?.....	65
IV. Digitalisering	66
A. De Europese <i>Digital Finance Strategy</i>	66
B. De Verordening betreffende digitale operationele veerkracht (DORA).....	69
1. Toepassingsgebied.....	69
2. Krachtlijnen van de DORA.....	71
a. Governancesysteem en ICT-risicobeheer.....	72

b.	ICT-gerelateerde incidenten	73
c.	Testen van digitale operationele veerkracht.	74
d.	Uitbesteding van ICT-diensten of -functies.	75
e.	<i>Oversight</i> op cruciale ICT-dienstverleners	76
V.	Herstel en afwikkeling – De Insurance Recovery and Resolution Directive	78
A.	Introductie	78
B.	De preventieve fase	80
1.	Rol van de verzekeringonderneming en de toezichthouder	80
2.	Rol van de afwikkelingsautoriteit.	81
C.	De afwikkelingsfase.	82
1.	Afwikkelingsdoelstellingen en -voorwaarden	82
2.	Afwikkelingsinstrumenten	84
D.	Een vooruitblik.	86
VI.	Duurzaamheid	88
A.	Europese initiatieven.	88
B.	EIOPA Opinie.	88
C.	Solvency II-herziening	90
VII.	Tot slot – Tendensen in het prudentieel verzekeringstoezicht	92

Genetische gegevens in de verzekeringen: *de lege lata* en *de lege ferenda*

	Cindy CORNELIS.	93
I.	De invloed van genetische gegevens op de verzekeringen	93
II.	<i>De lege lata</i>	94
A.	Toepassing door de verzekeraars en de rechtspraak	96
1.	Een absoluut verbod gaat in tegen de basisprincipes van het verzekeringsrecht	97
2.	Een absoluut verbod leidt tot discriminatie	98
3.	De artikelen 58 en 61 W.Verz. moeten samen gelezen worden	99
4.	Een absoluut verbod blijkt niet uit de parlementaire werkzaamheden.	99
5.	Het recht om vergeten te worden toont aan dat het verbod relatief is	99
B.	Mijn standpunt: argumenten voor een absolute interpretatie	100
1.	De wetgever is zelf afgeweken van de basisprincipes van het verzekeringsrecht	100
2.	De discriminatie is het gevolg van de keuze van de wetgever	101
3.	Artikel 58 en artikel 61 W.Verz. moeten niet samen gelezen worden	102
4.	Het recht om vergeten te worden toont geen relatief verbod aan	102
5.	De wet en de parlementaire voorbereidingen zijn duidelijk	103

6.	De verzekeraars en de rechtspraak voegen een voorwaarde toe aan de wet.	104
7.	De wetgever heeft het verbod onzorgvuldig geformuleerd ..	105
III.	<i>De lege ferenda</i>	106
A.	Kritieken in de rechtsleer	106
1.	Contractuele beginselen.	107
2.	Definities en afbakening	108
3.	Discriminatie en ongelijkheid veroorzaakt door de wetgever ..	108
4.	Familiegeschiedenis	110
5.	Verzekeringstechnische aspecten	111
6.	Afdwinging en sanctionering	112
B.	Voorstel tot oplossing	114
1.	Bescherming van alle medische informatie via privacy- en antidiscriminatiewetgeving	114
2.	Het voorspellende karakter als bepalend criterium	115
3.	Gemanifesteerde aandoeningen moeten meegedeeld worden.	115
4.	Kwaliteitscontrole om de actuariel relevante informatie te bepalen	116
5.	Regeling via wetgeving maar met behoud van flexibiliteit. ...	117
IV.	Besluit	117

Mutualiseren versus solidariseren van risico's: meer dan een maatschappelijke keuze

	Hein LANNOY	119
I.	Mutualiseren versus solidariseren van verzekeringsrisico's	119
II.	Tendens naar meer solidariseren van risico's	120
A.	Tarifieringsbureaus voor BA Auto	121
B.	Tarifieringsbureau Natuurrampen.	121
C.	Schadeloosstelling van slachtoffers van terroristische daden.	122
D.	Recht om vergeten worden voor kankerpatiënten	122
E.	Verbod op gebruik van genetische informatie	123
F.	Verbod op segmentering op basis van geslacht.	123
III.	Mogelijke gevolgen van solidariseren van risico's	124
A.	Gold plating	124
B.	Moral hazard	125
C.	Risico voor kleine verzekeringsondernemingen.	125
D.	Impact op de premie	126
IV.	Besluit	126